

43 .- Boccioni: Formes úniques de continuïtat en l'espai.

1. Catalogació

Títol: Formes úniques de continuïtat en l'espai

Autor: Umberto Boccioni (Reggio di Calabria, 1882- Verona1916)

Cronologia :1913.

Localització: Museu d'Art Modern MoMA (Nova York)

Estil: Futurisme

Tècnica: fosa. **Mètode:** buidant. **Material:** bronze.

Formes: escultura exempta.

Tipologia: dempeus

Cromatisme: monòcroma. **Dimensions:** 111 x 88 x 40 cm

Tema: És una al·legoria, un home en posició de marxa (dinamisme, moviment).

2. Anàlisi formal

Composició: L'obra representa un home en posició de marxa, recorda les figures de l'art grec, alguns autors assenyalen a la Victòria de Samotràcia. La figura de cos sencer, mostra un tors sense braços que han estat substituïts per una forma arrodonida, les cames fixades a dos blocs permetent, no obstant, crear una imatge **aerodinàmica deformada** per la velocitat.. El contorn de la figura, apareix desdibuixat, obrint-se en diverses perspectives, multiplicant-se, en volums **còncavos** i **convexos** que es tallen, creant un joc de plànols on la imatge mostra un moviment d'ales o de roba que juga amb les **llums** que emanen del propi material, en un resultat final de massa, de **màquina** però com quelcom vital i espacial. L'escultura és **oberta** però a la vegada està integrada entre l'objecte en moviment i el context espacial que l'envolta. Sembla que el cos que es representa serpenteja, lluitant contra una força invisible. En la seva «lluita» contra aquesta força invisible, el cos en moviment, va deixant trossos de si mateix.

Ritme: Per aconseguir un efecte de dinamisme i una expressió de la figura humana mecanitzada, el volum del cos es desplaça en un moviment per l'espai generant aquest **efecte òptic de moviment**, és una figura que sembla avançar a gran velocitat.

Temps: Encara que el resultat (físic) és un retrat a tres dimensions. El cos en moviment introdueix una **quarta** dimensió, «el temps».

Estil: “El Manifest futurista”, obra de Filippo Tommaso Marinetti, va ser publicat al diari Le Figaro, a l'any 1909, dóna a conèixer l'ideari d'un nou moviment cultural anomenat Futurisme. El Manifest serà el primer d'una sèrie de publicacions literàries que realitzarien els autors futuristes juntament amb articles en revistes com per exemple la revista Lacerba, portaveu en nombroses ocasions de les seves revolucionàries opinions. Diferents autors consideren aquesta producció literària la base del Futurisme. El futurisme va suposar l'abandonament dels models del passat, de la tradició figurativa, encara que moltes de les obres beuen del món clàssic i són transformades amb una visió contemporània. Situat al començament del segle XX (1es avantguardes), obre nous camins per la representació artística. En l'escultura es busca donar-li moviment, el que serà un element propi del futurisme, segons Angulo “els elements formals suggeridors del **moviment**, converteixen les figures humanes en éssers que extradeixen les seves formes en l'espai”. El Futurisme introdueix un nou concepte: la **rapidesa** per a plasmar el moviment veloç en la línia dels nous progressos de la tècnica, aconsegueix plasmar la sensació de moviment a partir de la **descomposició** de la figura, i utilitza una sèrie de recursos **geomètrics** propis del cubisme el que ha fet que, estilísticament, s'ha interpretat com a cubisme dinàmic El Futurisme també destacarà els **símbols** de la **modernitat**: els nous mitjans de transport, la ciutat, l'home i la seva realitat, la velocitat, el risc; en ocasions la violència i el militarisme, el que ha derivat que el moviment estigui associat a aspectes morals i socials negatius.

En paraules de Boccioni: “destruïm-lo tot i proclamen la total i absoluta abolició de la línia finita i de l'estàtua tancada.....la reconstrucció abstracta dels plànols i del volums que determinen les formes, no el seu valor figuratiu”. En definitiva un total abandonament dels convencionalismes del passat per alliberar-se, transgredint l'establert per afirmar la més absoluta llibertat

Autor: Umberto Boccioni va ser un dels principals exponents del Futurisme, moviment artístic de principis del segle XX. La seva obra es mou dins de la creació escultòrica i pictòrica. Teòric del moviment, va escriure "El Manifest" dels pintors futuristes a l'any 1910. Vinculat des de molt jove amb els ambients culturals, resideix a Roma, viatja a París on es produirà la seva trobada amb les noves avantguardes, més tard va estudiar a l'Acadèmia de Belles Arts de Venècia. Marxa a viure a Milà on, en aquell moment, el moviment futurista es trobava en plena efervescència. La seva producció evoluciona de manera similar a la de molts autors futuristes, per exemple, el seu mestre Giacomo Balla, trencant amb el realisme figuratiu per anar al divisionisme i finalment arribar a l'abstracció geomètrica marcada per la influència de les formes cubistes. Està considerat un dels principals exponents del Futurisme. L'obra que es comenta apareix reflectida a les monedes de 20 cèntims d'euro d'Itàlia i és una de les diverses còpies que existeixen.

Models i influències. Els artistes futuristes tenen com a model molt proper, l'estètica **impressionista**, però aviat fan seves les formes **cubistes**, en el que serà una visió dinàmica de plànols i elements geomètrics que utilitzaran per analitzar la nova concepció de les imatges que ells crearen, imatges que marcaran els ambients culturals del segle XX, no només de la pintura i l'escultura, també el teatre, el cinema.

3. Interpretació

Contingut i significat: Experimentació del concepte del moviment en l'escultura, simbolitza la figura humana que avança vers el futur, la força, el moviment, la màquina, elements vitals de l'època industrial i de "l'home futurista que viu en ella.

Amb aquesta escultura Boccioni va intentar, anar més enllà de la impressió de moviment, explorar la noció de velocitat i força a l'escultura, pretenent assignar valors lluminosos a la superfície. L'escultura excedeix els límits corporis de l'ésser humà, i s'assembla a una bandera ondejant al vent.

- *Encàrrec i recepció:* La versió original es troba feta en guix, amb foses en bronze pòstumes, en alguns museus del món.

Funció: L'obra vol donar una imatge de l'home modern, un ésser anònim que viu a una gran ciutat, que viu al seu temps, protagonitzat per la màquina, de tal forma que l'home és semblant a una màquina, un organisme mecànic. Pot recordar la figura d'un guerrer si es pensa en l'exaltació del militarisme dels artistes futuristes.

Explicacions:

3. Conclusió